

Brassó, Nagy- s Czérna-utca sarkán
Papp F. utóiratára fölött, 1. em.
hol a szerkesztő h. k. napokon délelőtt
9-11 óra között,
Bolonya-utca 325. sz. a
hol minden délután alálható
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
hármamentesen de küldendők
Készenléti díj nem dának.

BRASSÓ

helyben házhöz hordva v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gátlomd-sor helye 5 kr (1-10 so
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélégdíja 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizet.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek és ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszunaszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári és szegedi kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube J. s társa, Haasenstein és Vogler Otto Maasz, Schalek Henrik, Oppel Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetés-irodájában.

36-ik szám.

Brassó, Kedd, márczius 27-én.

IV. évfolyam 1888.

A t. közönséghez!

Április hó elsejével lapunk új negyedébe lép. Legyen szabad ez alkalomból újra kikérni a n. é közönség s kíváltképen Brassó-, Fogaras-, Kis- s Nagy-Küküllőmegyék t. közönségének szíves pártfogását.

Most, midőn európaszerite közgazdasági válsággal küzdenek a népek és nemzetek, kétszerite nehezebb a közönség igényeinek megfelelő lapot fenntartani s különösen itt az ország legkeletibb pontján, a tulnyomó nemzetiségek között. Mindazonáltal — bármily akadályok is gördültek legyen elénk — nemcsak fenntartottuk, hanem még erősítettük, újabb s újabb áldozatokkal emeltük e lapot, mert erős meggyőződésünk, hogy a megkezdett irány rendíthetetlen fenntartása mellett a „Brassó” nemcsak nélkülözhetetlen ezen vidéknek, hanem egyedüli kapcsa a nemzetiségek közé ékelt magyarságnak. Erős meggyőződésünk, hogy a közgazdasági helyzet javulásával e lap helyzete is annyira fog változni, hogy napilappá lehet s így hathatósabban fog célja felé törthetni.

Tendencziánk: a magyar állameszme terjesztése, s a magyarság tömörítése, a különféle nemzetiségek közötti egyetértés előmozdítása, ipar és kereskedelem fejlesztése.

Ezt a tendenciát fogjuk követni ezentul is; ebben van működésünk iránya teljesen körvonaloza.

Hivatalos közlönye lévén Brassó, Fogaras, Kis- és Nagy-Küküllőmegyék több magyar egyletének, az Emke brassó- s küküllőmegyei fiókainak, a brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékeknek, valamint ezen megyék szabadelvű pártjainak, módunkban van ezen megyék érdekeit kiválóan képviselni.

Munkatársaink között hazánk nevezetesebb publicistái foglalnak helyet, valamint az idézett megyék magyarságának csaknem minden kiváló férfja. Tudósítók vannak nemcsak Bécsben s Budapesten, nemcsak erdélyi részeink minden nevezetesebb helyén, hanem a külföldi országok fővárosaiban is, úgy hogy apunk rendes távirati rovatából olvasóink a fővárosi közönséggel egyidejűleg értesülnek hazánk és külföld nevezetesebb mozgalmairól és eseményeiről.

Egyes rovataink, mint az állandó román és német lapszemle, egyedül állanak a magyar lapirodalomban.

Ipar s kereskedelem hathatós fejlesztőjét bírja lapunkban, valamint egyáltalában minden, a mi egy jó lap keretébe tartozik, mert minden, törekvésünk csak oda irányul, hogy valóban jó lapot adjunk a közönség kezébe.

Ezen törekvésünk megvalósítása a t. közönség

jóindulatú támogatásától van függővé téve. Reméljük, hogy jövőben még sokkal nagyobb mértékben leszünk szerencsések azt megnyerni, mint eddig. Ezt kérjük, ezt reméljük a beálló új negyed évre.

Kérjük t. olvasóinkat, méltóztassanak előfizetéseiket idejekorán megújítani (kik netalán hátrálékban vannak, még azt is beküldeni) s lapunkat ismerőseik körében terjeszteni.

Előfizetés árak:

Egy negyedévre (ápr.—jun.) 1 frt. 80 kr.

Félévre (ápr.—okt.) 3 „ 50 „

Három negyedre (ápr.—decz.) 5 „ 30 „

Külföldre egész évre 20 frank.

Az előfizetések legezelszerűben postautalvánnyal küldendők a „Brassó” kiadóhivatalába.

Kívánatra bárkinek mutatóvány számmal készenesen szolgálunk. Gyűjtőknek 5 egyszerre beküldött előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Mint eddig, — úgy ezentul sem fogunk kimélni semmi anyagi áldozatot, — csak kérjük a t. közönség b. tömeges előfizetését, mit remél

a „BRASSÓ” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Budapest, 1888. márcz. 22.*)

n—. A király Rudolf trónörököszt a hadsereg gyalogsági főfelügyelőjének nevezte ki. Oly intézkedés ez, melyet nemcsak a hadsereg köreiben üdvözöltek nagy örömmel, hanem még — horribile dictu! — az egyesült ellenzék magyar s német közlönye is, a mi mindenesetre bizonyít legalább annyit, hogy ez intézkedést még a rosszakarat sem szólhatja le.

A gyalogság kiképzésének, szervezetének s vezérletének egyöntetisége a cél; kár volt azt eddig is szemügyön kívül hagyni, annál is inkább, mert a lovasságnál, a műszaki csapatoknál s a tűzörségnél a legkiválóbb hasznat idézte elő az illető főfelügyelői állások szervezése. Hogy ő felsége ez állásra magát Rudolf trónörököszt nevezte ki, a ki egyenesen a gyalogsági szolgálatra képezte magát s a ki ezt a szolgálatot a hadseregben mindenkinél jobban ismeri, azt bizonyítja, hogy a gyalogság egyöntetű kiképzésének a legfőbb helyen a megillető fontosságot tulajdonítják.

*) Mult számukra ezen, hazánk egyik legelső rangú írójának tollából eredő ezikk már elkésve érkezett. Szerk.

Ez intézkedés kétségkívül utolsó láncz szemét képezte a lemondott s nagy királyi kitüntetés közt nyugalmazott gr. Bylandt-Rheid-hadügyminiszter reformáló működésének. Bizonyos, hogy ez állás szervezése s a trónörökösnek arra leendő kineveztetése iránti indítvány még az ő műve, s avval méltóan fejezte be a hadsereg körüli nagyfontosságú s kitűnő érdemű szervezési munkálkodását.

E működést egynémely véresszáju, családi politika szolgálatában szenzáció-hajhászathoz szokott lap élesen megtámadta a lemondás hírére; annál jobban esik tehát igazságszeretűnknek, midőn a mérsékelt ellenzék lapjai nem zárkoznak el csupa pártszempontból az igazság elől, hanem, bár némi önmehtagadással és fenntartással, annak hirdetésére is vállalkoznak.

S méltó is a volt hadügyminiszter iránt ez az elismerés. Az ő, mint a hadügyek vezetőjének, ténykedése alatt egész hosszú sora lépett életbe a mélyreható reformoknak, úgy a katonai, mint a szervezeti természetűeknek, s egyidejűleg rendkívüli sok, sőt elmondhatjuk, hogy a mai viszonyok közt minden lehető megtörtént a tisztikar és a legénység anyagi helyzetének javítására is. A történetek egy része ugyan már elődje, a szeniális Khuen ténykedése által ki volt jelölve előtte, számos reform azonban az ő kezdeményezésére vezethető vissza s azokért a dicsőség őt illeti meg.

Nem soroljuk fel valamennyit; elég legyen csak utalnunk a gyalogság, a tüzérség, az egészségügyi csapatok és a szekereszet, a katonai nevelés s kiképzés, a fegyverügy gyökere ujjászervezésére, továbbá a vasúti és távirat-ezred felállítására, a népfölkelés alakítására, a védtörvény revíziójára, a mozgósítási utasítás és szabályzatok átdolgozására, a hadászati vasút-hálózat kiépítésére, az új nőstülési szabályzat kidolgozására, a gyalogsági századosok lovasítására. A mi a hadsereg anyagi helyzetének javítását illeti, csak a katonák övegyeinek és árvaínak ellátásáról szóló törvény életbeléptetését, továbbá a századostól lefelé menő rangban álló tisztek javadalmazásának főlemelését, a legénység meleg reggelijének behozatalát, a tiszti étkezések előmozdítását, végül az előléptetés javítását említjük. Oly dolgok ezek, melyek a hadsereg viszonyának gyö-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Egy kellemetlen látogatás.

Elbeszélés.

Írta: Balázs Sándor.

(Folytatás.)

— S ezen más rokonom.
— Ezt is tudom.
— No most már olyas valamit mondok, mit még nem tud. Azt, hogy miként tudtam én meg!
— Kíváncsi vagyok.
— Meghiszem azt. Ezelőtt mintegy másfél évvel.
— Mit mond?
— Na, azt hiszem, elég világosan fejeztem ki magamat.
— Ezelőtt mintegy másfél évvel . . .
— Bocsásson meg uram, de nem merek füleimnek hinni: Ennyi ideje, hogy tudja, miszerint neje mást szeret?
— Egy hóval, egy nappal sem több. Épen ma másfél éve, hogy e körülmények nyomára jöttem.
— Elég. Folytassa ön.
— Ön élénk részt vesz sorsomon. Köszönöm.
— Nincs mit. Én bámulom önt igaz, de . . .
— De?
— Ezért épen nincs oka magát lekötelve érezni.
— Én nem fürkészem az ipdokokat. Ez nagyon

angolos lenne. Ön bámul s én magamat lekötelve érzem, akár akarja ön, akár nem. S csak remélem nem akar korlátozni kegyeletes érzelmeimben?

— Kergesse messzire tőlem e vétkes gondolatot jó szellemem! . . . De esedezem, folytassa ön!

— A mint mondtam, ezelőtt másfél évvel. . . De mi bámulni valót talál ön abban, hogy éppen másfél esztendő óta tudom, hogy nőm mást is szeret? Én őszintén szólva, mi különöst sem találok e gondolatban. Ellenkezőleg igen prózainak tartom.

— Én is. De kérem. . .

— Alig merem hinni, hogy ez érdekeltég szivből jön, oly nem remélt az rám nézve. De ne türelmetlenkedjék, a dologra térek. Egy napon . . .

— Egy napon?

— Azon töröm fejemet, a hét melyik napja volt ez? . . . Eh vigye patvar! a dologra nézve tökéletesen mindegy s ön remélem, lesz oly kegyes e feledékenységemet megbocsátani?

— A legőszintébb szívvvel, csak ne engedje magát zavartatni.

— Egy napon, a mint mondtam, a kaszinóból, hol délutáni kávémat szoktam pár jó emberem társaságában elkölteni, burnót szelenczém után, melyet honn feledék . . .

— Ön burnótozik?

— Szenvedélyesen.

— Értem!

— Mit ért ön?

— Hogy a kávéházban nem egészen jól találá magát s hogy a szokottnál korábban tért haza. Mert ugy-e, ezt akará mondani?

— Betűrlő betűre. Szállásomra érve, midőn szobámba léptem . . .

— Midőn szobájába lépett?

— A szomszéd szobából, mely nőmél volt hangos szóváltás üt meg füleimet. En figyelni kezdék . . .

— Ön figyelni kezd?

— S csakhamar felismerem nőm és rokonom hangját. Megvoltam lepetve.

— Ön megvolt lepetve?

— Becsületemre. Közelebb lépek az ajtóhoz lábujjhegyen s mint képzel ön, mit kelle hallanom?

— Megáll az eszem!

— Tisztán kivehetém, hogy nőm és rokonom tegeznek egymást!

— Ah!

— Ez rögtön gyanusnak tetszett, mert jelenlétben mindég igen hidegnek mutatták magukat egymás iránt és sohasem szólíták egymást másként, mint sógor ur! és sógorasszony!

— Ön engem ámulatba ejt!

(Folytatása következik.)

keres átalakulásával egyértelműek, és pedig a hadsereg harczképességének nagy előnyére. — S azt sem szabad felednünk, hogy ő volt az első hadügyminiszter, a ki teljesen be tudta magát élni a parlamentáris szokásokba és fel-fogásokba.

Óhajtjuk, hogy utóda, br. Bauer, hasonló tehetséggel s odaadással folytassa a megkezdett művet, hogy hadseregünk ne csak anyagára, hanem kiképzésére s szervezetére nézve is meg-állja helyét a világ legelső hadseregei mellett: a gr. Bylandt által kontemplált gyalogsági fő-felügyelőség, kivált oly jeles szaktekintély mint Rudolf trónörökös által megszemélyesítve, erre nézve nagy kezességül szolgál a magyar köz-vélemény előtt is.

Külpolitikai szemle.

Brassó, márcz. 26.

Az orosz kormány officiózusa, a brüsszeli Nord ismét folytatja rettenetes jóvondöléseit Bulgáriáról, melyek eddig tudvalevőleg alaptalanoknak bizonyultak. Most a „Nord” ismét olyan híreket vett Szófiából, melyek Ferdinánd fejedelem uralmának összeomlását biztos és mielőbbi kilátásba helyezik. A kormány ellenkező tudósításai épen semmit sem számítanak az orosz lap előtt, mely már azt is tudja, hogy Bécsben és Budapesten szintén megvannak győződve, hogy Ferdinánd uralma az összeomlás stadiumába jutott. A „Nord” ismétli az otromba ráfogást is, hogy Ferdinánd fejedelem és Stambulov, kit az oroszok még mindig határtalanul gyűlölnék, utolsó tromfot Bulgária függetlenségi nyilatkozatát fogják kijátszani, de azt hiszi s az természetes is, hogy ilyen törvénytelenység nem fogja őket megmenteni. Hogy a „Nord” most is azzal az izetlenséggel áll elő, hogy a bolgár nép rég megunt a mostani „anarchiát” s hön vágyakozik a rend visszaállítására — mi alatt az orosz rabigát kell érteni — után, az már valóban nevetséges és azt bizonyítja, hogy az orosz officzius világ ma ép oly kevéssé van a bolgár viszonyokról tájékozva, mint a szégyenletes Kaulbars-misszió idején.

Ezzel szemben a „Corr. de l'Est” hiteles forrásból azt az értesítést veszi, hogy a pétervári hivatalos körök a bolgár kérdés mielőbbi megoldását remélik. Ez a remény annyira alaposnak látszik, hogy hogy a külügyminiszterium már el is készítette azon tisztviselők névsorát, a kiket a Bulgáriában és Kelet-Ruméliában felállítandó konzulátusok és alkonzulátusoknál alkalmazni szándékozik. Csak hogy az nagy kacsának tetszik!

Berlinből következőket írják: Rudolf trónörökös jelenléte Vilmos császár temetésén nagyon jó hatást keltett, a mennyiben belőle joggal következtették, hogy a német trónváltozás Ausztria-Magyarország és a német birodalom közt fennálló viszonyt érintetlenül hagyja. Rudolf trónörökös megjelenését a béke zálogának tekintik, s egyszersmind jelet látják benne a közte és Vilmos német trónörökös közt létező barátságának. Berlinben azt a reményt táplálják, hogy Rudolf trónörökös mindenkor azzal a tudattal fog ez utjára visszaemlékezni, hogy barátjai országában volt, s Bécsben meg lehetnek róla győződve, hogy Rudolf trónörökös soha nem fogadták Berlinben szívesebben, mint utolsó ott tartózkodása alatt.

Az olasz kamarában f. hó 24-én az elnök felolvasta a német nagykövetnek Crispi miniszterelnökhöz intézett levelét, melyben utóbbit felkéri, tudatná a szenátus és a kamara elnökségeivel, hogy a német birodalmi gyűlés márcz. 19-én tartott ülésében egyhangú szavazatával kijelenté, hogy az elhunyt császár iránti tisztelet tanúsítása és ama részvét, melylyel az olasz parlament a német nemzet gyászában osztozik, Németországban mindenütt a legélénkebb elismerés és a legmélyebb hál'á érzetét keltette és hogy a rokonszenve tanúsítása a két állam között fennálló barátságos viszonyok ünnepélyes nyilvánítását képezi.

Román lapszemle.

A brassói „Posta Română” hetenként kétszer megjelenő lap, ez idei 20-ik számában generalul Doda Traian életrajzát és arczképét hozza. Azt írja felőle egyebek között, hogy 1844. óta szakadatlanul képviselője volt százezer (?) határőrnek, hogy több ízben járt küldöttségben ő felségénél a határőrök ügyeiben sok jó eredménnyel. Káransebesen román középi-kolát akart szervezni, de a kormány a hozzáintéztet felterjesztést még nem intézte el. Most valami két hónap óta minta-ipariskola alapításán fáradozik. Doda testestől, lelkestől a nép embere; szilárd jellem.

A mandátum története után így folytatja: „Doda biztos lehet nemcsak választóinak, hanem az osztrák-magyar monarchiában lakó összes románoknak ro-

konszenve felől. „Éljen s érje meg szép álmainak megvalósítását.”

Igy végződik az életrajz. A magyar példabeszéd pedig azokra a szép álmokra azt szokta mondani, hogy: „Álom: esős idő.” Épen az a nyavalyájuk a tuzó román nationalistáknak, hogy az álm világában ringatják jó vagy rossz magukat s valódi tényleges állapotokkal nem számolván, az üldöztetés mániájában vergődnek.

A „minden románok” rokonszenvéről pedig most olvassuk, — hogy a Fogaras vármegyei románok egy árva sürgőnyt sem küldöttek Káransebesre. Vannak ilyenek még más vármegyékben is, még pedig igen feles számmal. — Sőt azt mondhatjuk, hogy azokról a milliók nevében rittyezett hangzatos sürgönyökről a választók igen nagy többsége egyáltalán tudomással sem birt. Apropos milliók! Az erdélyi részekben lakik egy millió 310,562 román. Honnan telik ki még egy és több mint félmillió? Tudva van, hogy az ultra nationalisták mindig 3 millió román nevében beszélnek s ha azt kérdezzük, hogy hol van az a 3 millió, azt felelik, hogy nem jó a statisztika. Ez persze a legkönyelmesebb válasz.

A megsajtóperezett „Gaz.” idei 56. számában újból közli azt a két cikket, melyek a sajtóperre okot adtak. — Megjárja, ha az újabb közlésért, újabb sajtóperre kap. Érkeznek azonban mindenfelől a felmentett szerkesztőhöz az üdvözetek — scrisori si telegramme de felicitare. Ezekhez később lesz szerencsénk. Hát az elítelt segéd-szerkesztő fog-e kapni vagy egy sürgőnyt? Nem a mi dolgunk, majd fogjuk azokat is ismertetni.

Kár azonban azt a felmentő ítéletet tüntetésre használni a szerkesztő mellett. Az esküdteké az érdem, ha érdemnek nevezhetni. Kapnak-e azok is fellicitarekat? Alig hiszszük, de nem is várjuk. A „Gaz.” szerkesztőjének hagyjuk, hogy fiókjában tartsa avagy kiadja azokat az üdvözeteket. Mi elhallgatnánk vele az elítelt segéd-szerk. érdekében

A szebeni „Tribuna” szokása és a maga módja szerint megvezérezkizette a márczius 15-iki ünnepélyeket. A „Kolozsvár” figyelmeztette, hogy nem jó uton jár, mert pl. a” jobbagyak felszabadítása és a szabad sajtó is annak a szent napnak emlékével vannak összeköttetésben. A „Tribuna” a jobbagyak felszabadítását bölcsen elhallgatja, a szabad sajtó meg szerinte nem szabad, mert lám most is valami 7-8 sajtóper van folyamatban a román lapok ellen. Tehát a nap nem áldott nap, mert lám elolvasszja a havat és rémítő árvizeket s ezekkel végtelen nyomort okoz! Olyan szabadsajtó kellene talán, mint Romániában s hozzá a batasok? Nem kérünk belőle. Jobb, ha a törvény és esküdtek meggyőződése s nem a batasok sújtják azokat, kik a sajtó hatalmával visszaélnék. Ilyen visszaélés ám az is, hogy a „Tribuna” ügyetlenül átsuvald a kolozsvári államügyész vádbeszédjén. Pedig ezt kellett volna ám egész terjedelmében közölni, úgy bel, mint külföldi olvasóinak tanúságára! Erre azonban úgy gondolkodik, hogy: „nui vine la socoteta” azaz nem áll érdekében, hogy olvasói azt egész terjedelmében megismerjék, mert még azt találnák mondani, hogy igaza van a — dun-procurornak — államügyésznek . . .

A mostani vizáradások is megérdemelték a Tribunától egy olyan zavaros vezérezkizet, mint a minő az árvíz szokott lenni. A ki — úgy mond — nem magyar és román lapba ír, legyen készen, hogy a vizsgálóbíró elibe s azután kemény lakatos ajtók mögé kerül, már t. i. csak azért, mert nem magyar s mert román lapba ír.

Ime ott van Kolozsvár! t. i. a város és a hasonnevű lap, mely sehogy sem bír a „Tribuna” kegyébe esni. Ott van a limba — nyelv — kérdése, ott Tisza és Melczl. Ott van Szathmár, Csaba, a Bánát. a sok száz millió, — melyet a vizszabályozásra eredmény nélkül költöttek el. Ott van a magyar rossz közigazgatás, a rossz pénzügyi helyzet és a mi főbb, ott van Szathmár körül dr. Lucaciu. Hát Berinde popa hova lett? . . .

Készen van a vezérezkiz stb., az olvasó fogalmat alkothat ezekből az idézetekből, annak a cikknek tisztaságáról, melyben panaszkodik, hogy őt igazgatóval vádolják, ha ilyeneket ír az egyenőség érdekében. — „Hoske csiklyaresz mange o pányi? azaz: Miért zavarod nekem a vizet?”

Czenkalji.

Szemelvények.

— Res saxenicae. —

A brassói német ujság sem állhatta meg, hogy hozzá ne szóljon a „Gazeta” sajtóperéhez. Teszi azt legutóbbi számában a maga megszokott módja szerint. Közlünk belőle kis kivonatot. Bizonyára érdekelni fogja olvasóinkat:

„A magyarok mindig azzal dicsekedtek — így kezdi — hogy seholy a világon nincs oly sajtószabadság, mint Magyarországon. Nos, ily állítás kissé megszégyenítő. Az amerikai egyesült államok sajtószabadságával, hol a” államfő cselekedetei is oly szabadon bírálhatók, mint akármely más állampolgárai, hol politikai sajtóper egész ismeretlen valami, a magyar sajtószabadság nem mérkőzhetik.” De a romániai, sweiczi s francia sajtószabadság mögött is messze elmarad a magyar sajtószabadság.” Mindazonáltal örömmel lehet konstatálni s mi ezt már számtalanszor is tettük¹⁾, hogy nálunk aránylag nagy sajtószabadság van s nemcsak Oroszországban, hanem Ausztria s Németországban is irigyléssel nézik azt a türelmességet, melylyel nálunk a sajtótörvény politikai ügyekben alkalmaztatik.

Mindenkor komoly jel, ha egy kormány megszokni kezdi a sajtószabadságot és üldözi a sajtót. Egy jogainak s a közügyek korrekt vezetésének tudatában lévő kormány, mely tiszta lelkiismerettel állíthatja, hogy az állampolgárok összes társadalmi s nemzetiségi köreinek jogos igényeit illően respektálja, még jogtalan támadásoktól és rágalmozásoktól is eltekint. Ennélfogva a magyar kormány tiszta lelkiismeretére nézve nagyon gyanus jel látszik lenni, hogy úgy ő maga mint a kir. ügyészségek néhány év óta elkezdtek a régebben fennállott türelmességet szűkebb korlátok közé szorítani és — bár nem a magyar, de annál inkább — a nemzetiségi sajtót politikai cikkek miatt üldözni.²⁾ Különösen a horvát és román sajtó az, melynek az utóbbi időben felébredt üldözési mániája miatt szenvednie kell.³⁾

Áttérve a szebeni sajtóbírósnak Kolozsvárra való áthelyezésére, így folytatja: „Valóban nem sok reményt táplálhatni a kolozsvári sajtó által felhécsezelt kolozsvári esküdtek elfogulatlan ítéletében, kik épen nemzetiségi kérdésekben tulajdonképen a saját ügyeikben ítélnék ellenfeleik fölött. Valóban hozzá is szokott már az ember azon gondolathoz, hogy az államügyészség által vádolt felmentő ítéletre nem számíthat.”⁴⁾

Elsimerve ez egy alkalomból a kolozsvári esküdtszék igazságos ítéletét, így folytatja: De legyen bármikéant, a kolozsvári esküdtek ez egyszer felmentő ítéletökkel önmaguk állítottak ki elfogulatlanságukról megítélt bizonyítványt s mi csak sajnáljuk, hogy nem volt közöttük még egy, a ki elég elfogulatlansággal birt volna. — felismerni a Bobancu István által írt cikkből is, hogy nem volt szándéka, hirdetni a magyarság elleni gyűlöletet, hanem hogy csak egy magát elnyomottnak s befolyásoltnak érzett nép fölkiáltása, melynél az igazságtalanság szenvedése elég indokoltan kissé erős módon nyert kifejezést.”

Majd a nemzetiségek százezerszer hallott sérelmeit sorolván fel, így végzi cikkét: „Vajjon nem megvonása-e a nyelvi egyenjoguságnak, ha egy vádlott föltt előtte érthetetlen nyelven tárgyalnak és ítélnék? A nyelvi egyenjoguság ezen korlátozása azonban egyuttal a nemzetiségi törvénybe is ütközik, melynek 8. § a szerint a tárgyalásnak románul kellett volna foly-

¹⁾ Ugy látszik, az amerikai életbe szerelmes cikkíró elfelejté, hogy az egyesült államokban, ép úgy Schweizban s Franciaországban is az államfő csak „polgártárs”, kit a nemzet a maga kebeléből választ az államügyek vezetésére, a kinek tettei tehát jogosan bírálhatók, mint akármilyen más, közpályán működő állampolgárra.” Köztársasági államformákban ez természetes, de nem úgy monarchiákban, hol az uralkodó személye szent és sérthetetlen.

²⁾ Az a sajtószabadság, mely Romániában burjánzik, már szabadság. A hol a király személye is képezheti már hírlapi támadás tárgyát, mint ott mindennapos, ott megszűnt az államrend, ott anarchia van. Ilyesmi után vágyódhatik a zavarosban halászni szerető nemzetiségi sajtó, de tisztességes sajtó nem. A „Kr. Ztg.” is kezdte ezt meghonosítani ő felsége kolozsvári látogatása alkalmából, de hamar meg gondolta a dolgot.

³⁾ Különösen akkor, midőn a szebeni sajtóbíró-ságot Kolozsvárra helyezték át.

⁴⁾ Valóban furcsa, hogy a magyar sajtót politikai okokból nem fogják perbe! Nem bizony! Mert a magyar ellenzéki sajtó csak kormányellenes, de nem államellenes. A kormányt szidhatják a horvát, román és szász lapok tetszés szerint. Hajuk szálla sem fog meggörbülni. De ha, mint mindennapos, az államot s magyar nemzetet gyalázzák, az ellen izgatnak, akkor az állam kötelessége e bünt megtorolni. Irhatnak politikai cikkeket, a mennyit tetszik, de kimélik az államot s magyar nemzetet, s senkinek sem fog eszébe jutni, őket perbe fogni.

⁵⁾ Ki tehet róla, hogy ezek legvadabbak. Igaz ugyan, hogy a „Kr. Ztg.” sem marad sokkal mögöttük, midőn „bis auf's Messer” akar menni a magyarokkal, de ez: Ja Bauer, das ist was anders!

⁶⁾ Wie der Scheim ist, so denkt er. — A „Kr. Ztg.” arról ítéli a kolozsvári esküdtek lelkiismeretét és igazságszeretetét, — hogy önmagát veszi kiinduló pontul.

nia.?) A vádlottak tehát igen helyesen cselekedtek, hogy lemondtak minden védelemről, mert hisz ugy sem értették és méltatták volna azt kellően.

Valóban, elég okuk van a nem magyar állampolgároknak, panaszkodni természetes és törvényes jogaik korlátozása ellen, az uralkodó fajnak (herrsgebende Race) nem kellene még a panasz keserves vigaszát is elvonni akarni!*)

Tanügy.

— Hivatalos. —

Szám 277.—1888.

Brassómege kir. tanfelügyelőjétől.

A nagymélt. vallás és közokt. m. kir. miniszter urnak folyó évi február hó 20-án 51641.—1887. sz. a. kelt magas rendelete alapján értesitem az iskolahatóságokat, miszerint a Germanecz Pál tanfelügyelő-ségi tollnok által szerkesztett „zárható szellőztető készülék” (megrendelhető a szerkesztőségénél Budapesten II. kerület, Halász utca 2. sz.: ára egy ablakra 2 frt. 50 kr. az országos tanszermuzeum állandó bíráló bizottságának véleménye alapján, modern szellőztető berendezés híján lévő régebbi i-kolaépületek ablakaira való alkalmaztatás céljából az iskolai hatóságok és fenntartók figyelmébe ajánlatik.

Brassó, 1888. márczius hó 11 én.

Koós Ferencz,
kir. tan. tanfelügyelő

Magyar színészet.

Jókai a múlt nyáron megígérte volt Pálmai Ilkának, hogy olyan darabot ír számára, melyben egy szót sem fog szólni, de azért mégis ő lesz az új darab központja; hogy beszélni ugyan nem fog, de annál többet énekelhet. Jókai beváltotta ígérését és néhány nap alatt megírta a „Bolondok grófja” című bohózatát, melyet Budapesten kétszer elő is adtak, azután pedig levették a népszínháznak különben sem kényes műsoráról.

Jókai darabjának cselekvénye elég furcsa. A szobába belép egy uri ember és beszédbe ereszkedik a cselédekkel. Ezekről kivil hogy bolondok, kiket a kastély új birtokosa köteles eltartani. Koromfi már azon van, hogy ott hagyja őket, midőn előkerül a hatodik bolond, a kastély előbbi birtokosának leánya, Iringa. Ennek örütsége abban nyilvánul, hogy beszélni nem tud, de énekelni igen. Iringa a kolostorba akar vonulni, de Koromfi kérésére lemond elhatározásáról. A bolondok grófja megígéri a hat bolondnak, hogy valamennyiüket ki fogja gyógyítani.

A második felvonásban Koromfi mint orvos működik s minden nehézség nélkül ki is gyógyítja örülteit. Hogy milyen együgyű módon, annak jelzésére legyen elég csak egy példát felhoznunk. Koromfi vadása azon rögeszmében szenved, hogy Mingrelia hercege. A csoda doktor már most elhitei vele, hogy ő (már Koromfi) az orosz cár és azért megparancsolja a mingreliai hercegnek: foglalja el azonnal Bolgárország trónját. Erre a vadász ijedtében mindjárt kigyógyul. — A többi bolondon alkalmazott kura szintoly elmés.

A második felvonás végén mindnyájan, a grófkisasszony kivételével, ki vannak gyógyítva. Evvel azonban Koromfi nem tud elbánni. Szeretné kigyógyítani de nem tudja, mi módon. Most a bolondok segitene urukon. Kigondolnak egy tervet, melynek kétös célja van: megszalasztani az időközben a kastélyba megérkezett hőbeszédű Kalazanczia baronessét, Koromfi régi menyasszonyát, kitől ő ugyis szabadulni akar, mert az éneklő Iringát szereti, és beszédre bírni a grófkisasszonyt. Hogy ezt elérjék, behoznak egy üstöt, megakarják főzni Koromfit és menyasszonyát, hogy lelkeket átöntsék a néma grófkisasszonyba. Kalazanczia lemond ijedtében a vőlegényről, Iringa megszólal s Koromfi neje lesz.

Ez volna röviden a bohózat cselekménye. Jókai lelki betegeket állít elének a szándékkal, hogy megnevetessen; lelki műveltséggel bíró ember azon-

*) Warum nicht gar! Idézzük csak kérem azt a 8. §-t. „A bíró... a perek tárgyalási jegyzőkönyveit azonban azon a nyelven vezeti, melyet a perlekedő felek a törvényhatóságok jegyzőkönyvi nyelvei közül kölcsönös megegyezéssel választanak. Ha e tekintetben megegyezés létre nem jönne, a bíró a tárgyalási jegyzőkönyvet a törvényhatóság jegyzőkönyvi nyelveinek bármelyikén vezetheti, tartozik azonban annak tartalmát a feleknek szükség esetén tolmács segítségével is megmagyarázni.” Nos, kérem, honnan magyarázza ki a nemzetiségi törvény megsértését s ezen 8. §. azon rendelkezését, hogy ez esetben a tárgyalásnak románul kellett volna folyni? A bíróság Kolozs megye területén van, annak jegyzőkönyvi nyelve pedig csak magyar. — A törvényre nemcsak vaktában hivatkozni, hanem azt ismerni is kell, különben maga jalól vágja el a fát.

*) Csak tessék! Panaszkodjanak kérem, nekünk már nem újág.

ban nem érezhet egyebet szánalomnál. A ki a szerencsétlen örülteken nevetni tud, abban joggal lelki durvaságot tételezünk fel. Közönségünk izlését előnyös világításba helyezte, hogy nem is nevetett az I. s II. felvonásban, hanem inkább szánta az örülteket. Igaza van a „Budapesti szemle” kritikusanak, ki Jókainak azt ajánlotta, legyen több tekintettel csaknem félszázados író: multjára s respektálja jobban nagy nevét, de a közönséget is, melyet ő a durva csöcseléssel egy színvonalra helyez, — midőn megkívánja, hogy oly valami felett nevéssen, a min művelt ember nevetni nem szokott.

A darab előadása elég jó volt, bár a sugó helyenként zavarólag előtérbe lépett. Szinte sajnáltuk, hogy színészeink jóakaró igyekezetüket ilyen, rendkívül gyenge műre pazarolták. — Mátray Gyula Koromfi személyében igen ügyesen mozgott; Némethné (Iringa) egy néhány régi csinos népdalt énekelt; Kéndynél örömmel tapasztaltuk, hogy nem csak vig, de komoly szerepekben is jól játszik; Veresné a hőbeszédű Kalazanczia baronessé szerepében igen mulattató nyelvtchnikát fejtett ki. A többi szereplők is helyükön voltak. Közönség nem éppen nagy számban jelent meg; mégis többen voltak, mint a mennyit Jókai nagy írói neve iránt érzett pietásunk óhajtott volna.

Vasárnap Bereczik három felvonásos vigjátéka, a „Paraszt kisasszony” került színre. A darab nem nagy igényű de ügyes szerkezetű s igen élénk meséjű színmű, s kivált a második felvonásban előforduló dohánymunkások jelenete s a pletykázó béres, egész kis remekmű; s jól esik ez alkalommal az előadásról is elismeréssel nyilatkozhatni, mely ugy az egész darabban, mint kivált e jelenetben minden jogos igényt teljesen kielégítő volt. A főszerepek Némethné, Veresné és Mátrai által igazán jól voltak képviselve, s csak a két pesti urfival nem tudtunk kibékülni. Ha e két kamasz igazán Pestről került a falura, ugy legjobb esetben is két eltolonczolt csirkefogó lehetett, de semmi esetre sem uracsok, kiket ábrázolniok kellett volna, ugy az öltözet, mint sületlen magokviselete merő elentétben volt szerepükkel. — A színház vasárnap sajnálatunkra igen gyéren volt látogatva, s hogy még a bérelt helyek is üresen maradtak, az meggyőzhette az igazgatót mennyire jogosultak voltak az előző előadások ellen tett kifogásaink. Ha azon a nyomon marad, melyre végre ez előadásával tért, reméljük még visszahódítja a fájdalom már nagyon elidegenített közönséget.

Helyi és vidéki hírek.

Milyen időt várhatunk? Az időjárás tényezők jelen állása szerint e hétre nagybőrá borus, esős időt várhatni.

Halálozás. Az utóbbi héten, márczius 18 ától 24 ig 16 személy halt meg Brassóban. Ezer lakosra esnek e szerint évenként 26.9

Közgyűlés. A hivatalnok-egylet brassói fiókja vasárnap d. u. közgyűlést tartott, mely meglehetősen volt látogatva. A gyűlés több fontosabb határozatot hozott. Nevezetesen leszállította kamatlábot 1%-al, valamint a betétek s letétek kamatlábat 1/2%-al; e szerint jövőben a kölcsönök után 7%-ot fog venni (1% külön kezelési költség), betétek és letétek után csak 4 1/2%-ot fog fizetni. 1887-re az osztalék csak 7% ban állapított meg, de hogy miért, az sehol sincs igazolva. A betétek maximuma az 1888. évre 1500 frtban állapított meg. Ezeket kívül több kisebb jelentőségű határozat hozott még.

Faipar. Nagy jelentősége s Háromszék megyére nézve igen nagy horderejű üzletről értesülünk. Ugyanis Horn Dávid előkelő nagy fakeskedő-czég megvásárolta Zathureczky Gyula s társai erdővidéki nagybirtokosnak Papolcz község hatáán lévő, 12,000 hold erdejét. Szakértők véleménye szerint ezen erdőségekben van a legjobb luczfenyő az egész monarchiában. Horn gőzfűrészeket szándékozik oda felállítani s a fát Galatzra, mint legközelebbi kikötőn keresztül részben Franciaországba exportálni. — Valóban óhajtható is volna, hogy Háromszék megye fa para emelkedjék. Rea féne a szegény székelységre.

Zene. Városi zenekarunk vasárnap tartott harmadik zeneestélye igen jól sikerült. Volt a műsoron a könnyebb jelegű darabokon kívül egy néhány olyan is, mely minden hangverseny műsornak díszére vált volna. Így a zenekar négy tagja igen gondos előadásban játszotta Schubert Es dur négyesének adagióját és finalé-jét. Krause hangversenymester Vieuxtempstól és Godardtól játszott kifogástalan technikával s csiszolt előadással zenekar kíséret mellett két hatásos apróságot. A „Tell nyitány”-t is hallottuk, mely tudvalevőleg zenekarunk egyik force-darabja. S végre, hogy a legszebből megemlékezzünk Beethoven teljes első symphoniáját. A gyönyörű mű összes szépségei-

vel igen sikerülten jutott érvényre s Brandtner kar-nagynak csak hálával és elismeréssel tartozunk, hogy ilyen munkákat vesz fel a hasonlíthatatlanul csekélyebb becsű potpourri-k helyett a zeneestélyek műsorába. Közönség a rendesnél kisebb számban jelent meg.

Meghívó. A „nagy-küküllőmegyei ált. tanítóegyesület központi választmánya f. évi ápril hó 4-én Segesvárt, az állami leányiskolában d. e. 10 órakor gyűlést tart, melyre uraságod tisztelettel meghivatik. Tárgyak: 1) Elnöki megnyitó. 2) A legutolsó vál. gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 3) Gábos Dénes jelentése a kiadott javaslatok tárgyában. 4) Bizottság kiküldése a földrajzi pályamű megírására. 5) Gönczy alapítványra történt gyűjtésekről jelentés. 6) A „Gönczy-jubelium” megtartásának és a rákövetkező közgyűlés tárgysorozatának megállapítása. 7) Pénztári jelentés. 8) Indítványok.

A „Gazeta” Bukarestben. A bukaresti „Unirea” közli olvasóival, hogy a „Gazeta Transilvaniei” munkatársát a sajtóbíróság elítelte és hozzátesszi: „A „Gazeta” és munkatársa büszkének lehetnek, mert a magyar üldözés biztosítja nekik a román nemzetnek tiszteletét és elismerését. Ajánljuk ezt Damianu ügyvéd ur figyelmébe egy esetleges második védőbeszéd részére.

Adakozás a Rab István csángó költő emlékei című 200 frt alapra 1888. márczius 14-én Branciu Thoma bácsfalusi nyugdíjazott gör. kel. tanító 5 frt, márczius 15-én a b.-ujfalusi dalkör 5 frt 30 kr. Az begyűlt összeg 96 frt 10 kr. Főösszeg 106 frt 40 kr, mely a helybeli takaréks. és önszegélyző-egylet pénztárában van elhelyezve. Az adakozók fogadják az ügy nevében halás köszönetemet. — Koós Ferencz, az az alap ideigl. kezelője.

Zongorahangveny 96 kézre. Péterváron a napokban mostrehangversenyt tartottak a „szolgálatban megbetegedett harcosok családjaik javára. E hangversenyen — hihetellen — nem kevesebb, mint 48 hölgy játszott egyszerre zongorán.

A tulnyomó többség. Tudunkkal még nincs statisztikailag megállapítva, mily magas azon nők arányszáma, kik női betegségben szenvednek; mindenesetre a tulnyomó többség. Az altesti szervek minden baja s talán a nők összes szervi bajai eltűnnének, — a mint azt orvosi tekintélyek tanítják — ha a vesék és máj állandóan teljesen egészséges állapotban volnának. Hiábavaló, czéltalan do'og, nőbetegséget alaposan gyógyítani akarni, ha előbb azoknak indító okai nem mellőztetnek: A savak, a gyuladások okozói és nedvek, melyekből a kelések s abscesses keletkeznek, a máj és vesék tevékenysége által választandók ki. Ezt eszközli Warner Safe Cureja, jobban, mint akármely ismert más gyógyszer; ezt bizonyítja Ducht Mária asszony is, a ki lakik Königsbergben, Neurosegörter Kirchgasse 13. B. (Keletporoszországban) is, midőn írja: „Hogyan fejezhessem ki szavakban, mi jót tett ön velem kitűnő Warner Safe Cureja által. Anynyira jobban érzem magam, hogy ezen orvosságot minden szenvedőnek ajánlani fogom.” — Eladás és szétküldés csak gyógyszerárak által. Ára 2 frt 80 kr. Raktár: Goos J. Kiel V. Schuster K. L.-nél Brassóban. Főraktár: Einhorn gyógyszerésznél (Fanta M.) Prágába.

Répáti Báthory forrás néven jó forgalomba egy új savanyuvíz, mely fölülmulni látszik minden eddig ismeretes, hasonlószeretelű vizeinket. Gyógyhatását részben saját tapasztalat, részben pedig Dr. Greiszing József kir. tanácsos, volt városi főorvos előtünk bemutatott nyilatkozatai alapján igazolhatjuk. Különbö utolunk mai hirdetésünkre, melyet a t. közönség szíves figyelmébe ajánlunk.

Táviratok.

Budapest, márcz. 26. (A „Brassó” eredeti távirata.) Perczel Béla kuriai elnök s volt igazságügyminiszter, az éjjel meghalt.

Nyilt tér.)*

Wiesbadeni forrókúti sópasztillák

kaphatók a wiesbadeni fürdőkkéti iroda után közvetlenül, valamint az összes gyógyszerárakban és ásványvíz-kereskedésekben dobozonként 60 kr-ával. — A joggal vagy jogtalanul felmagasztalt sok köhögés, rekedtség, gége- és gyomorerlyálkásodás elleni szer közül egyetlen egy sem volt képes oly kitűnő sikereket felmutatni, mint a wiesbadeni pastillák, melyeknél még különösen tekintetbe veendő, hogy minden a torokban és szájban képződő gomba- és rothadási képződményt, vagy a számrhurut kifejlődését rendes rendes használat mellett lehetetleníti. — Főraktár Ausztria-Magyarország részére: Brady K. gyógyszerésznél Kremsierben (Morvaország.)

*) Az ezen rovat alatt megjelenő közleményeknek sem alakjért, sem tartalmáért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Depner Tamás* holtövényt lakos végre hajtatonak, *Jámbor Péter, Marosi Márton és Petrovics Márton* ujfalu lakosok végre hajtást szenvedők elleni 79 frt 76 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén levő Ujfalu község határára fekvő, az ujfalu 159. számú telekjegyzőkönyvben 76, 634, 924, 1556, 1562, 1663, 1781, 1782, 1981, 2675, 2072, 2962, 3350, 3525, 3820, 4023, 4244, 4252, 4054. és 4511. hr. sz. s ujfalu Jámbor Péter s neje szül. Lukács Mária egyenő aránybani tulajdonán felvett ingatlanok Jámbor István illető felerész jutaleka 223 frt 50 krban, továbbá az ujfalu 85. sz. tjkvben foglalt 92, 356, 357, 776, 1016. hr. sz. s Marosi Márton tulajdonát képező ingatlanok 188 frtban s ujfalu 256. sz. tjkvben foglalt 533, 822, 851, 3098, 3099, 3487, 3488, 4232, 4418, 3100, 3101, 2214. hr. s Petrovics Márton tulajdonán felvett ingatlanokra az árverést 252 frt 50 krban ezennel megálapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi április hó 9-dik napján délelőtti 9 órakor Ujfalu község házána megtartandó nyilvános árverésen megálapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok egyenkénti becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. czikk 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye

zéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Brassó, 1888. január hó 8.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.
Kovács, egyesbíró.

Szám 2428./1887. telekv.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a *fületelki ev. luth. egyházközség* végrehajtatonak *fületelki Schneider János hagyatéka* végrehajtást szenvedett elleni 101 frt 93 kr. és járuléka iránti végrehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir. járásbíróság területén levő Fületelke községben fekvő, a fületelki 92. számú telekjegyzőkönyvben A + 1—14. rendszám alatt foglalt, kétnegyed részben végrehajtást szenvedő Schneider János hagyatéka és kétnegyed részben annak neje született Höchsmann Mária tulajdonát képező, összesen 448 frtba becsült ingatlanokra az egyenkénti és egészbeni árverést elrendelte, és hogy ezen ingatlanok az 1888. évi április hó 10 ik napján délelőtti 10 órakor a Fületelke község házána megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási áról is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy 1881. évi LX. törv. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt szolgáltatni.

Erzsébetváros, 1888. január 16.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.
Incze D.,
kir. törv. sz. e. bíró,

(124) 1—1

Háziasszonyok figyelmébe!

[36] 12—15

Minden magyar háztartásban divattá vált már

a Lenck-kávé

s nemcsak azért mivel magyar gyártmány, hanem mivel aroma, illat és alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében fölülmúlja a kereskedelmünkben előforduló összes kávépótlékokat.

Lenck-kávé kapható minden fűszer- és csemege-kereskedésben, s a hol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. község követelje, mint magyar iparterméket.

Mintákat ingyen s bérmentve küld LENCK S. soproni gyára.

A gyár képviselője Brassóban: Hedwig János ur.

Mindenféle ruha- és kalapdiszek legújabb divat szerint.

Laskai Árpád

(124) 3—20

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA

(Brassó virág-sor, 323. sz. a.)

ajánlja a t. cz. közönségnek a

tavaszi és nyári évadra

ujjonnan berendezett üzletét, ugymint: Divatszövetekben, fekete és színes cachmirok, selyemszövetek, selyem- és angol bársonyok, gyöngydiszek, vásznak, chiffonok, oxfordt, creton, szalag, csipke, virág, disztollak, kesztyűk stb. a legjutányosabb árak mellett.

Felsők és ruhamegrendelések gyorsan és olcsó árak mellett készítettnek.

Nagy raktár férfi- és női teherneműekben.

Finom és olcsó kalapok.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

HALUSKAY ANDRÁS

kalapgyártó

Brassóban, Nagy-utca 483. szám alatt

ajánlja a nagyérdemű helyi és vidéki közönségnek dúsan felszerelt, mindennemű

tavaszi s nyári gyermek, fiu- és férfi-

KALAPRAKTÁRÁT

a legjobb minőségben és jutányos árakon.

134 2—

Vidéki megrendeléseknél, melyek pontosan teljesítettnek, elegendő csak a fejbőség beküldése.

Ugyanitt gyorsan eszközöltetnek minden e szakmába vágó javítások és ujtások is.

Vidéki megrendelések gyorsan teljesítettnek.

RÉPÁTI

égyvénys savanyuviz

a legrészentsavdusabb savanyuvizek egyike.

(140) 1—12

Az ónkupak bélyege.

Szaktekintélyek véleménye szerint

„szerencsés vegyjösszetétele és rendkívül

dus szénsavtartalma folytán” — a „répáti”

savanyuviznek nemcsak hazánk

valamennyi, de jóval gazdagabb vegy-

tartalmainál fogva számos külföldi, hatal-

mas gyógyhatásuk miatt már évek óta a

legkitünőbbeknek ismert hasonnemű ásvány viz-k is alá-

rendelve vannak.

A „répáti” mint ujonnan feltalált savanyuviz,

alig egy pár hónap óta forgalomban, orvosi kísér-

letek alapján már is kitünő hatásának bizonyult:

emésztési bajok, a gyomor- és lélegzési szer-

vek hurutos bántalmi, dispeptikus alakú fej-

köszvény (féloldali főtájás — Migraine), idült

gyomorhurutos szivgöresök, idült hólyaghurut

és idült köszvény s bántalmak ellen a tagok és

csuklókban, a vesékbántalmi és idegességek

ellen, kitünő oldószer a béleő gyengesége és te-

hetetlenségénél, és elősegíti a kórányagok kiválasz-

tását, a legfontosabb kiválasztási szervek érin-

tése által a testben. Bámulatos hatású a vizelet

kiválasztásánál, melyet nagy mértékben sza-

porit, s ennél fogva mint a legkitünőbb diuretica

érvényül.

Mint oly kitünő hideg (a forrásnál 20° C-nál

+ 7.4° Celsius) egyvénys savanyuviz, kellem s és

tartós ize, valamint a nyelvre ható éles csipős-

sége folytán, a legkedvesebb üdítő italt képezi,

és tekintve savainak szelid hatását, az étrend

különös megálapítása nélkül is folyton él-

vezhető.

Borral használva a legelőkelőbb körökben kiváló

kedveltségnek örvend!

Savanyubb borokban egy kevés cukorral ve-

gyítve a „répáti” savanyuviz valóságos pezsgőt.

málnaszörp- vagy citromsavval és egy kevés cu-

korral vegyítve pedig igen kellemes ízű pezsgő limo-

nádét képez.

A „répáti” savanyuviz megrendelhető és mindig friss töltésben rendkívül olcsó árban kapható főraktáron: György József és Társa tulajdonosoknál Brassóban (Bolonya 418) továbbá a gyógyszerárakban fűszer- és vegyes kereskedésekben, szállodákban és minden nagyobb vendéglőben.

Raktár szalon- és futószünyegekben.

Nagy választék férfi- divatszövetekben.

Fromm Márton gőzmalma Brassóban.

Főlszerelve a legújabb műszaki segédgépekkel, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy kifogástalan

ÖRLEMÉNYEKET

állítok elő, mely örleményeimet ajánlom a nagyérdemű közönségnek. — Ezenkívül

hüvelyes vetemények raktáron vannak mindig.

131 2—6

Szives támogatást kérve, biztosítom a nagyérdemű közönséget, hogy igyekezni fogok úgy az áru minőségével, — mint az árakkal is kielégíteni. — Kiváló tisztelettel

FROMM MÁRTON.

Fromm Márton gőzmalma Brassóban.